

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 У 003185 17 Увп
Бањалука, 21.8.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Свјетлане Кнежевић предсједника вијећа, Душка Бојовића и Љиљане Бошњак Глизијан чланова вијећа, уз учешће Радмиле Дмитровић као записничара, у управном спору по тужби В. У. из Р. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 10.11.2016. године Министарства, Одјељење за управно - надзорне послове П. (у даљем тексту: тужена), у предмету понављања поступка признавања права на мјесечни борачки додатак, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 У 003185 16 У од 9.2.2017. године, у нејавној сједници одржаној дана 21.8.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 У 003185 16 У од 9.2.2017. године се укида и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба и поништен уводно означени акт туженог (у побијаној пресуди погрешно наведен датум оспореног акта „16.11.2016. године“, а требало је 10.11.2016. године), којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против закључка Одјељења за општу управу Општине Р. (у побијаној пресуди погрешно наведено „рјешења“) број ...2 од 4.10.2016. године (у побијаној пресуди погрешно означен број и датум тог акта, навођењем броја и датума оспореног акта туженог), а којим је одбачен (у побијаној пресуди погрешно наведено „одбијен“) приједлог (у побијаној пресуди погрешно наведено „захтјев“) тужиоца за понављање управног поступка окончаног рјешењем Одјељења за општу управу Општине Р. број ... од 23.3.2012. године, којим се тужиоцу као борцу IV (четврте категорије) признаје право на мјесечни борачки додатак за 26 мјесеци ангажовања у Одбрамбено - отаџбинском рату у зони борбених дејстава, почев од 1.1.2012. године па све док за то буду постојали законом прописани услови.

Уважавање тужбе и поништавање оспореног акта образложено је тиме да је у конкретном случају одбијен захтјев тужиоца за признавање војног ангажовања за период послје 14.5.1994. године, позивом на одредбе члана 128. „Закона“, са чим у вези је тужени орган закључио да је приједлог за понављање поступка у предмету категоризације бораца, управљен на чињенично стање које је већ расправљено у одговарајућем поступку те да је потпуно беспредметан, па да се није могло ријешити у поступку категоризације бораца оно питање које је већ ријешено у поступку признавања

војног ангажовања, сходно чему образложење оспореног акта не одговара захтјевима из одредбе члана 197. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) којим је прописано да у осталим управним стварима образложење рјешења садржи кратко излагање захтјева странака, утврђено чињенично стање, према потреби и разлоге који су били одлучујући према оцјени доказа, разлоге због којих није уважен који је од захтјева странке, прописе и разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на одлуку која је дата у диспозитиву. Тиме је суд закључио да су остварени разлози из члана 10. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), због чега је тужба уважена и оспорени акт поништен, па да ће стога тужени у поновном поступку поступити по примједбама из побијане пресуде, након чега ће моћи донијети на закону засновану и правилну одлуку.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост, због разлога из члана 35. став 2. ЗУС-а, наводећи да је образложење пресуде потпуно конфузно и парадоксално. Истиче да у овој правној ствари уопште није упитно да је тужилац тражио понављање поступка у предмету мјесечног борачког додатка, по рјешењу првостепеног органа од 23.3.2012. године, што значи да обнова поступка није тражена ни у предмету признавања војног ангажовања у рату, у смислу члана 128. Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Службени гласник РС“ број 134/11, 9/12 и 40/12, у даљем тексту: Закон о правима бораца), а нити у предмету категоризације бораца у смислу члана 17. до 29. тог закона. Наглашава да су у области борачко-инвалидске заштите, то три потпуно одвојена института (правна питања и цјелине) о којима се рјешава у одвојеним поступцима, посебним управним актима, па тако да у правном редослиједу тих питања, прво и полазно питање је чињеница војног ангажовања у рату - као претходно питање у односу на оба остала питања, а затим слиједи питање категоризације борца, које је исто претходно у односу на право на борачки додаток, са чим у вези упућује на члан 4. став 1. и 2. Уредбе о борачком додатку („Службени гласник РС“ број 6/12 и 46/12), која је била на снази у вријеме рјешавања о праву тужиоца, а што је исто уређено и у истоименој уредби која је сада на снази. Додаје да су се првостепени орган, а и тужени у поступку по жалби тужиоца, у цјелости придржавали ноторне чињенице да се обнова поступка тражи по рјешењу о праву на мјесечни борачки додаток, сходно чему нису ни расправљали а ни одлучивали о категоризацији борца, а камоли о признавању војног ангажовања, па је стога образложење побијане пресуде „прелажењем“ са института борачког додатка на институт категоризације борца, па чак и признавање војног ангажовања, у најмању руку збуњујуће, а заправо сасвим изван предмета управног спора и овлашћења суда. С тим у вези наводи да ако је евентуално, првостепени орган и био непотпун у образложењу свог акта, у оспореном акту је одлучујући по жалби веома прецизно образложено у чему се састоји неутемељеност тужиочевог приједлога, као и неоснованост изјављене жалбе, због чега је одлука суда неразумљива, јер би обнова поступка по питању права на борачки додаток долазила у обзир ако би се другачије ријешило питање категоризације тужиоца као борца, тим прије ако би томе претходило и другачије (повољније) рјешавање питања дужине и услова војног ангажовања тужиоца, за шта у моменту подношења приједлога за понављање поступка и није било претпоставки. Како сматра да је побијаном пресудом суд повриједио правила материјалног прописа, односно Уредбе о борачком додатку а и учинио повреду прописа о поступку које су од утицаја на рјешење ствари, предлаже да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи одбијањем тужбе.

Тужилац је достављајући одговор на захтјев, приложио материјалне доказе који се односе на његово учешће у рату у ВРС, као и рјешења која су му по том основу донесена, не изјашњавајући се на наводе захтјева.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, оспорени акт те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из списка предмета произилази да је тужилац дана 9.9.2016. године поднио приједлог за понављање поступка окончаног рјешењем Одјељења борацко-инвалидске заштите Општине Р. број ... од 23.3.2012. године, којим му је као борцу IV категорије признато право на мјесечни борацки додатак за 26 мјесеци ангажовања у Одбрамбено-отаџбинском рату у зони одбрамбених дејстава, почев од 1.1.2012. године па све док за то буду постојали услови прописани Законом о правима бораца, које право му је признато у складу са одредбама поменуте Уредбе о борацком додатку. Одлучујући о том приједлогу за понављање поступка, Одјељење за општу управу Општине Р. је својим закључком број ... од 4.10.2016. године одбацило тај приједлог, јер околности на којима се приједлог заснива нису учињене вјероватним, а са образложењем да је тужиоцу од стране тог органа већ ријешено питање категоризације борца и признато право на мјесечни борацки додатак, па околности на којима заснива приједлог за понављање поступка нису учињене вјероватним а и докази на које се позвао у приједлогу нису такви да би могли довести до другачијег стања у односу на већ ријешено и признато учешће у рату, у складу са одредбама члана 26. и члана 88. став 1., као и члана 91. став 1. и члана 103. Закона о правима бораца.

На тај закључак тужилац је изјавио жалбу, која је оспореним актом одбијена као неоснована, прихватањем разлога првостепеног закључка, констатујући да је више него очигледно да тужилац није задовољан исходом рјешавања о претходном питању (категоризацији борца), односно сврставања у IV категорију, тако да докази и чињенице на које упућује, нису а нити могу бити релевантни у контексту обнове поступка у предмету одређивања борацког додатка, додајући да се у конкретном случају и не може прихватити претпостављена неукост тужиоца као странке, јер поднесци тужиоца и начин комуникације са управним органима, како у предметној ствари а тако и у ствари категоризације борца у коју је тужени по службеној дужности извршио увид, свједоче потпуно супротно, будући да је пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву од 3.10.2014. године одбијањем тужбе тужиоца остало на снази правоснажно рјешење о категоризацији борца од 20.2.2002. године, које је и даље на снази без обзира на покушаје тужиоца из 2019. године, како код првостепеног органа а тако и код туженог, при чему се у свим тим поступцима, укључујући и поступак завршен поменутом судском одлуком, радило о понављању поступка у предмету категоризације борца. У вези са тим тужени је закључио да је тужилац схвативши да би поновни покушај обнове поступка (по већ обнављаном поступку) у предмету категоризације борца био беспредметан, па да је стога тужилац посегао за обновом у предмету борацког додатка, па како је у конкретном случају утврђено да претходно питање које се односи на категоризацију борца, није другачије ријешено, правилно је првостепеним закључком које чини правно јединство са оспореним актом, одбачен приједлог за понављање поступка, јер околности на којима се заснива приједлог нису учињене вјероватним, у смислу члана 241. став 2. ЗОУП-а, у вези са чланом 234. тачка 5. истог закона који се односи на то да ће се поступак окончан рјешењем против кога нема редовног правног средства у управном поступку (коначно

рјешење) поновити, ако се рјешење органа заснива на претходном питању, а надлежни орган је то питање касније ријешити у битним тачкама друкчије.

Побијана пресуда није правилна а самим тим ни законита.

Тужени основано у захтјеву наводи да је образложење побијане пресуде конфузно и неразумљиво.

Наиме, нижестепени суд констатује да је одбијен захтјев тужиоца за признавање војног ангажовања за период после 14.5.1994. године, па да је стога тужени закључио да је приједлог за понављање поступка у предмету категоризације бораца управљен на чињенично стање које је већ расправљено у одговарајућем поступку, те да је потпуно беспредметан, па тако да се и није могло ријешити у поступку категоризације бораца оно питање које је већ ријешено у поступку признавања војног ангажовања, што све и није спорно, али насупротив томе поништава оспорени акт којим је одбијена жалба изјављена на закључак о одбацивању приједлога за понављање поступка окончаног рјешењем Одјељења за општу управу Општине Р.број ... од 23.3.2012. године, којим је тужиоцу као борцу IV категорије признато право на мјесечни борачки додатак за 26 мјесеци ангажовања у Одбрамбено - отаџбинском рату, којим рјешењем и није утврђена категоризација бораца, а што је утврђено, како то произилази из тог рјешења, рјешењем истог органа број 02/3-27-569-36/02 од 20.2.2002. године.

Сходно изнесеном, у побијаној пресуди нису дати јасни и аргументовани разлози о одлучним чињеницама, то јест зашто се оспорени акт поништава.

Стога су, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди учињене повреде правила поступка, чиме је остварен разлог предвиђен одредбом члана 35. став 2. ЗУС-а, па се захтјев туженог за њено ванредно преиспитивање уважава и побијана пресуда укида, на основу одредаба члана 40. став 1. и 2. ЗУС-а, те предмет враћа нижестепеном суду на поновно одлучивање, у смислу става 3. тог члана.

Записничар
Радмила Дмитривић

Предсједник вијећа
Свјетлана Кнежевић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић